

Въ какво седи тази опитност? Той е богатъ, заможенъ човѣкъ. Идва при него една вдовица и к зва: „Господине, азъ имамъ три дѣца, умирамъ отъ гладъ, моля, помогнете ми, ще измремъ отъ гладъ!“ Той ѝ помага. Получава отъ нея писмо, пише му тя: „Ти си толкова добъръ човѣкъ, като тебе нѣма другъ въ свѣта, ти си нашъ спасителъ“. Възхвалява го до Бога. Има той една графа въ дневника си, въ която пише похвалите. Идва друга една жена при него, проси. На нея той нищо не дава. Получава и исмо, пише му: „Господине, макаръ че посѣщавашъ църквата, четешъ Евангелието, но си много коравосърдеченъ човѣкъ“. Пише той това въ друга графа на дневника си. Въ една графа пише: като тебе добъръ човѣкъ нѣма. Въ другата графа пише: като тебе лошъ човѣкъ нѣма. На едната страна: като мене добъръ човѣкъ нѣма. На другата страна: като мене лошъ човѣкъ нѣма. Питамъ сега: на какво се обуславя мнѣнието на тѣзи хора? — Дали имъ даль или не пари. Да дадешъ пари нѣкому, това добро всѣки може да го направи. Ако азъ ви дамъ 100—200 лева, това и всѣки другъ може да го направи. Споредъ менъ добро е това, което азъ мога да направя, и никой другъ да не може да го направи. А туй, което азъ мога да направя, другъ може да го направи, то не е добро. Добро е това, което азъ мога да направя, и никой другъ да не може да го направи. Доброто е това, което вие може да направите и никой другъ да не може да го направи. Тѣй седи великиятъ законъ въ свѣта. И по това се различаватъ всички разумни души. Туй добро, което тѣ могатъ да направяте, никой другъ не може да го направи. Мисъльта, която тѣ проектиратъ въ свѣта, никой другъ не може да я проектира. По туй сѫ тѣ особени. А сега всички казватъ: ние сме едно. Ако нѣмате тази особеност, тогава нѣма защо да говоримъ, че въ свѣта всички сме едно. Едно въ какво? Едно въ Бога, едно въ цѣлото, едно по отношение на безграничното, а не едно въ туй, какъ се праяваме въ даденъ моментъ. Въ туй седи красотата на свѣта. Нѣкой казва: азъ искамъ да бѫда като тебе. Не, ти като мене не можешъ да бѫдешъ. И 10 милиона царвули да скъжашъ, ти като мене не можешъ да бѫдешъ. И азъ, да скъжамъ 10 милиона царвули,